

دیروکا عیراقی

هێڵاڤا کۆرمانی

رێکخستنی سیاسی و نەتەوهیی یێن کوردی ل کوردستانا عیراقی

هێڵاڤا کۆرمانی

کمبر ۵۸

ل تیرمهها سالا (۱۹۲۰) ئی ریکخستنەکا کوردی ب نافی "کۆمەلا کوردستانی" هاته دامەزراندن و نارمانجا وئ سەرخوڤوونا کوردستانی بوو.

بشتی هەرمیا کوردستانی ل دویمایهیا سالا (۱۹۲۵) ئی بوویه بپشکەک ژ عێراقی، حکومەتا عێراقی دامەزراندنا پارتییێن سیاسی ل گەلێ کورد هەدەغه کر. لئ رێ دا کو کۆمەلەبیێن جفاکی و رهوشەنبیری بیته دامەزراندن ب مەرجهکی مایێن خۆ د سیاسەتی دا نەگەن.

هەژمارەکا کۆمەلە بیێن کوردی ل سلیمانین، کەرکووکێ و هەولێرێ هاتنه دامەزراندن. فان کۆمەلەیان ب ناوایهکی نەئیکسەر مایێ خۆ د سیاسەتی ژێ دا کرن.

ژ وان کۆمەلەیان: "کۆمەلەیا زانستی" کو ل سالا (۱۹۳۶) ئی هاته دامەزراندن. "کۆمەلەیا لاوان" ل سالا (۱۹۲۰) ئی هاته دامەزراندن و کۆفارهک ب نافی "پادگاری لاوان" دەر کر.

گەلێ کورد ب دامەزراندنا کۆمەلەبیێن رهوشەنبیری ب تەنی رازی نەبوون و دەست ب پیکئینانا کۆمەلەبیێن سیاسی ژێ کرن و دەست ب خەباتا نەینی ژ بۆ مافین نەتەوهیی کرن.

ژ کۆمەلەبیێن نەینی، کۆمەلەیا "فەداکارین وهلاتی" کو ل سالا (۱۹۲۵) ئی هاته دامەزراندن. کۆمەلەیا "نازادی" و کۆمەلەیا "برایهتی" یا کو داخووا دامەزراندنا کوردستانەکا سەربخۆ دکر.

هەمی ئەق کۆمەلەبیێن سیاسی و رهوشەنبیری بیێن کو د ناقهرا سالیێن (۱۹۲۲ - ۱۹۲۸) ئی دا هاتیته دامەزراندن رێ خۆش کرن کو کۆمەلەیا "هیا" بیته دامەزراندن یا کو لقین خۆ ل باژیرین

کوردستانی هەبوون و پشتهفانیا سەرهلدانا شیخ مەحمودئ نەمر و سەرهلدانین بارزانا سەرقرهراز دکر. سەرکردهی سەرهلدانا بارزان ل سالا (۱۹۴۲) ئی بارزانین نەمر بوو کو

تیکهلیهکا ئیکسەر دگەل کۆمەلەیا هیا هەبوو. قئ کۆمەلەبیێن ژ رێ خۆش کر کو ل (۱۶) تەباخا سالا (۱۹۴۶) ئی پارتیا دیموکراتا کوردستانی ب سەرۆکاتیا بارزانین نەمر بیته دامەزراندن و ب

دامەزراندنا پارتی و مەرجهرخانەک د خەباتا گەلێ مە دا جیبوو و ژ هینگێ وەرە ئەق پارتی یە پێشەنگیا بزافا رزگاربخووا کوردستانی دکەت.

کوردستانێ عێراقێ، یا هه قچه قهوه

